

VEZETŐK LAPJA

A FŐCSERKÉSZ ÚR ÜZENETE

HELYZETÜNK - ESÉLYEINK 1972

AZ ŐRSVEZETŐK TOVÁBBKÉPZÉSE

A BUFFALÓI KONFERENCIA KIÉRTÉKELÉSE

A MAGYARSÁGTUDOMÁNY IDŐSZERŰ OKTATÁSA

VÁLASZ, ÉS MÉG EGY VÁLASZ

ESZMÉNYEINK ÉS A GYAKORLAT

BAJBAJUTOTT FIATALOK

EKOLOGIA

24. szám

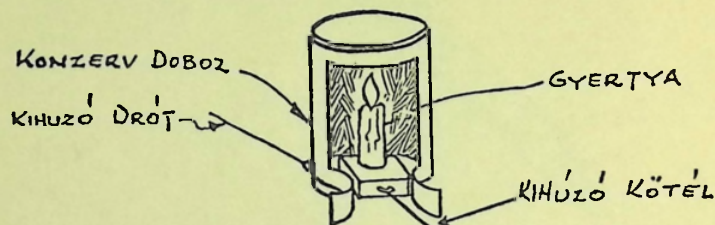
1972

MI ÍGY CSINÁLJUK...

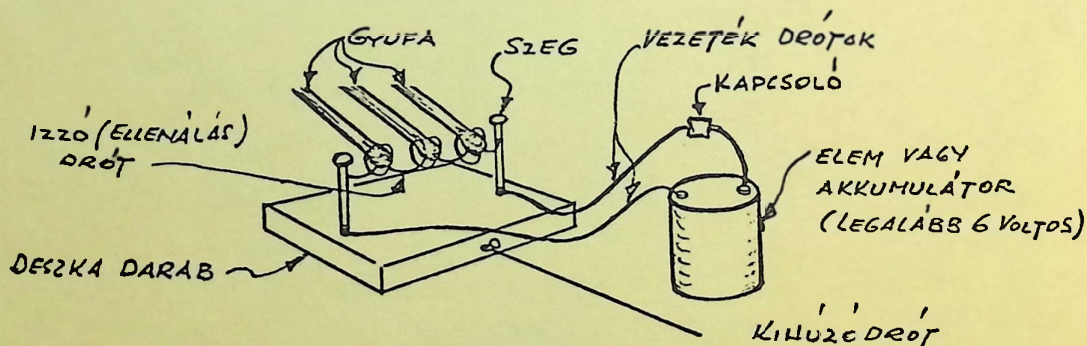
TŰZ GYÚJTÁS - VILÁGÍTÁS

Egy tüzet sokféleképpen lehet meggyújtani. Legegyszerűbben gyufával, de sokkal érdekesebb módszereket is alkalmazhatunk. Miért nem próbáljuk meg az alább felsorolt módszerek egyikét a jövő tábortűznél?

A Gyertya Módszer

Erősítsük a gyertyát egy deszka darabra s helyezzük egy kivágott konzerves doboz alá a megrakott tűz közepébe. Gyújtsuk meg a gyertyát a doboz alatt a tábortűz kezdete előtt. A tűz gyújtáskor egy kötéllal húzzuk ki a gyertyát a doboz alól az aprófa és papír alá. Egy drótot erősíthetünk a konzervdobozhoz, hogy így azt a tűzből ki tudjuk húzni jövő használatra.

A Villany Módszer

A rajz mutatja, miként kell összeállítani a villany-vezetékét. Öreg, elrontott villanyvasaló melegítő drótját csavarjuk a gyufa fejére. Ennek izzása meggyújtja a gyufákat. Lehet vékony vörösréz-drótot is használni. Kísérletezni kell egy kicsit, mielőtt használjuk. Egy drótot kell hozzáerősíteni, hogy a tűztől el lehessen húzni.

folytatás a 27. oldalon

Most, amikor Főcserkészünk 80. születésnapjáról emlékezünk, munkájának nagy-szerű állomásai: a Nyugat-Magyarország-i Cserkészszövetség, a Tapolca-i nagytábor, a Szombathely-i 48-as tanonc-csapat, Arrow-Park jamboree, - elevenednek fel a cserkészkrónikák lapjairól. Valamennyiben ott van szelleme, szervezőkészsége, rá-termettsége.

A gödöllői jamboreen így ír róla Sík Sándor, a nagy cserkész nevelő: "A vezérkari főnök Farkas Ferenc, akit senki sem lát, mert nem mutatkozik, akiről látogatók nem vesznek tudomást, mert nem reprezentál, nem jár vendégségbe, nem áll a fotográfus gépe elé, nem nyilatkozik riportereknek, nem ül a diszpáholyba. Sehol sincs ott és mégis mindenütt ott van. Mindenről tud, mindent intéz, eligazít, helyrehoz, megszer-vez, közben nyel és uralkodik magán, nem sértődik meg, nem veszti el a fejét, nem fárad el, mosolyog, szolgál."

Személyesen - mint fiatal cserkésztsiszt - a HÖK táborok kapcsán éreztem meg emberi varázsát. Találkoztam vele mint a Ludovika Akadémia parancsnokával, majd mind Főcserkésszel. Velem együtt, hálával gondolnak rá azok a cserkésztsisztek, aki- ket egész fiatalon hívott meg az Országos Cserkész Nagytanácsba, hogy ott a társada- lom tapasztalt vezetői mellett, a legfiatalabb cserkészvezetői nemzedék hangját is kép- viselhessük.

A háború után, 1946-ban alsó-Bajorország eldugott vidékén, a zsúfolt autóbuszon a Cserkész Nagytanács jelvénye villant egy kabáthajtókáról szemembe. Viselője arcát eltakarta a tömeg. Katonás tartásáról mégis éreztem, hogy ő a Főcserkész. Attól kezdve, a "Hontalan Sasokkal" együtt, igyekeztünk hűséges munkatársai lenni külföldi cserkészzetünk elindításában.

Most, a 80. születésnapján, nemcsak szeretettel köszöntjük, de köszönjük is ne- ki, hogy apánk helyett apánk, barátunk helyett barátunk volt. Tanácsaival, élettapsz- talatával sok nehézségen segített át mindannyiunkat.

Köszönjük neki, hogy cserkész kezdeményezéseinkben teljes tekintélyével mellénk állott. Lehetővé tette, hogy új helyzetben, új körülmények között, új időknek megfele- lő cserkészzetet építsünk fel.

Köszöntjük, és szívből kívánjuk: Isten éltesse!

Bodnár Gábor

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT ÖRÖMHIR

A Pápai Tudományos Akadémia 1972 évi aranyérmét Dr. Némethy György, cscst., Szöv. V. T. kapta kiváló nemzetközi körökben elismert tudományos munkásságáért. A magas kitüntetést VI. Pál Pápa személyesen adta át áp- rilis 15-én.

Büszke örömmel gratulálunk és kívánunk további jó munkát Gyurka-bának.

ÜZENET

GYAKRAN HALLJUK, hogy könnyebb volt otthon a cserkészmunka, alkotmányos magyar államkeretben, magyar környezetben, magyar iskolai végzettséggel, mint itt, ahol főleg a hon-
talanságban született ifjakat kell nevelnünk, akik idegen iskolákban járnak, beleélték magukat az idegen viszonyokba, stb. és magyarságuk csak annyi, amit a szüleiktől kaptak.

Mégis minden nehézség ellenére, cserkészvetőink lelkes munkájával szépen kifejlődött a magyar cserkészzet, amely ma már az egész szabad nyugati világban megbecsülést és eléggé nem értékelhető megértést és rokonszenvet szerzett a magyar névnek. Ezzel cserkészeink nagy szolgálatot tettek az egyetemes nagy magyar ügynek is. Ők ma egy szebb magyar jövő minden ígérete és reménye.

Kétségtelenül a MAGYARSÁG NEVELÉS - ami otthon nem volt kérdés - ma egyik legfontosabb feladatunk. Ugy kell nevelnünk a reánk bízott cserkészeket, hogy különleges viszonyainkban ne lássanak kettősséget, ne lássanak nagy különbséget magyarságuk és idegen életük között.

Érezzék, hogy érdemes lélekben magyaroknak maradni, s érezzék, hogy a magyar nyelv, kultúra és érzelmi vonatkozások olyan többletet jelentenek számukra, ami külföldi életüket értelme-
sebbé és szebbé teszik.

Emellett mindenki lehet befogadó hazájának jó polgára, igyekezzen is minél jobban tanulni és elhelyezkedni.

Mi addig vagyunk érdekesek és értékesek, amíg magyarok maradunk, mert különben beolvadunk egy nagy idegen szürkességbe és abban már nem sokat számítunk.

Az idegen állampolgárság nem jelenthet érzelmi nehézségeket, az csupán kiszabadulás a mindennapi kényszerítő, sőt életfontosságú nehézségekből. A már külföldön született cserkészeink állampolgársága sem lehet akadálya annak, hogy lélekben magyarok maradjanak.

Örömmel állapíthattuk meg, hogy cserkészvezetőink e téren kitűnő munkát végeztek, és nem befolyásolta őket a mai felfordult világ sok beteg és káros irányzata, amely az ifjúság meg-
rontására nyújtja ki kezét.

Mindez szomorú átmeneti állapot, hisz előbb-utóbb egy erkölcsi világrend győzedelmeske-
dik és ebbe a mi cserkészzetünk teljes egészébe beleillik. A mai zavaros helyzet nem a mi világunk.

Mi öregek lassacskán elmegyünk és kiöregszik a mai kiváló második vezetői generáció is, melynek helyére máris a harmadik vezetői generáció lép, hogy ők is hasonló szellemben a negyedik cserkész vezetői generációt kineveljék. Így cserkészzetünk mindig fiatal marad és mindenkorai vezetőikkel biztosítják cserkész eszményeinknek változatlan erejét és azt az életformát, amely magas erkölcsi alapon állván, minden időben és mindenkor megállja a helyét.

Egy 80 éves öreg cserkésznek mi sem lehet szebb és megnyugtatóbb, mint annak a látása, hogy cserkészzetünk amely több mint 60 éven át azonos szellemben végezte cserkészmunkáját, ma is - cserkészzetünk legnehezebb időszakában - változatlan erővel viszi a cserkész fáklyát előre.

vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc
Főcserkész

Találóan jegyezte meg valaki: "korunk a nagy nyugalanság kora."

A nagy kifakadásoknak, lázadásoknak és ideges türelmetlenségnek oka, hogy oda az áldozat szelleme. Nem tud és nem akar áldozatot hozni.

Az európai cserkésztestviszi konferencia tükrében, ebben a nagy felmérésben most ismételtén rá kell döbbsenni, hogy ha igazi, lelkes, minőségi vezetógárdát akarunk nevelni - ha egyáltalán számolunk a kor igényével, a világegység követelményével, akkor vállalnunk kell a vezetők többlet életét!

Igy is fogalmazhatom, hogy csak aki megelőzi korát, az lehet erős, hős - aki lendületes, biztos a dolgában. A jövőt illetően csak neki lesz és van olyan szemlélete, hogy a jelelt figyel, de már a jövő képe bontakozik ki előtte egyre világosabb körvonalakban. Ismernünk kell nemcsak a cserkésztestvéreket, a ráknbizottakat, hanem ismerni kell az utakat, amelyen vezetni fogjuk őket; ismernünk kell az esetleges szakadékokat, kiálló sziklát, buktatókat - egyszóval kell, hogy legyen helyismeretünk.

A mai idők, úgy is mondhatom nehéz idők, körülménye sürgetőbbé teszi mint valaha a cserkész életben is, hogy világtávlatokban gondolkodjunk.

Ma különféle társadalmi, technikai, kultúrális kötelékek jobban összekötnek egymással, el kell jutni a teljes egységre Krisztusban is. Eredményt csak úgy érhetünk el, ha egyek vagyunk. "Senki sem külön sziget." Nem lehet csak önmagunkban építeni szellemiséget, lelkeséget, Krisztus országát. A magára maradt ember sorsa megpecsételtetett... Nem épülhetünk eleven kövekké a Krisztusunk megélt szeretet-egységesítő elve nélkül..

Ha nem dobban össze sok cserkésztestvér szív egyetlen ütemben, ha nem fonódnak össze szeretetben a cserkésztestvér kezek... nem lehetséges áramkör kapcsolás az embersejt-pólusokon keresztül... Akkor nem várhatjuk, hogy eleven, szerves, organikus életközösség alakuljon ki körülöttünk...

Ha mi vezetők, irányítók - gondolkozásunkban, felfogásunkban, beteg, vagy éppen halódó sejt vagyunk - nem tudjuk az életáramot vinni és továbbadni. Legalábbis nem úgy, ahogy kellene... Mellettünk tönkre mennek a többi sejtek is.

Itt a nagy felelősségünk! Önként, belső indításra vállaltuk a cserkészéletet, s annak minden következményét. A cserkészjellem, a személyiség formálásban előjáróknak kell lennünk. Ha bennünket sem hat át ennek lendülete, ha nem emészt bennünket az apostoli küldetés tüze... hogyan akarunk akkor a szeretet, a cserkészélet élő hírnökei lenni?... Egy pillanatig sem késlekedhetünk! A felelősség mindig nagyobb lesz.

Nem elégséges csak csillagközi űrrakétákat tervezni, nem elég a hangsebességet túl szárnyalni, nem elegendő körülöttünk minden automatizálni - mert

- ki lesz, aki irányt szab az űrrakétáknak?
- ki lesz, aki ebben a szédületes sebességben nem veszti el a fejét?
- ki lesz az, aki biztos kézzel áll az irányító műszerfálnál, ahová minden adat befut, hogy a programozott adatokat betáplálja, elemezze, mérlegelje?

Más szóval - ki tudja az anyagvilágot lelkesíteni? Ki tudja szellemiesíteni, egy magasabb létsíkba emelni?

A cserkésztestviszi konferencia tükrében tegyük fel magunknak a kérdést:

- Megelégedhetünk-e önmagunkkal?
- Nemde a vezetők többlet-életét tűztük magunk elé célul?
- Előjárók, vezető egyéniségek, világító oszlopok akarunk lenni?

Fontos az átsugárzás, a továbbadás, a megélés. Öt órás beszédnél többet ér, marandóbb hatást vált ki, ha elmondhatjuk magunkról - Jőjjetek, legyetek követőim, mint ahogy én követője lettem Krisztusnak!

Ne elégedjünk meg, s ne üledjünk meg a vannál. Több telik tőlünk.

A virágtalan, gyümölcstelen ágtól
A meddőségtől, lanyhaságtól,
A naptalan és esőtlen égtől,
Ments meg Uram a szürkéségtől.

Ne hagyj Uram megülednem
Sem eszmében, sem kényelemben,
Ne tűrj megállni az ostoba vannál,
S ne vágni többre kis mai magamnál.

(Részlet: Sík S. Ments meg Uram a szürkéségtől.)

Balla Sándor csap.parancsnok

CSERKÉSZEINK ÉS A MAGYAR SAJTÓTERMÉKEK OLVASÁSA

Az 1970-es északamerikai jubileumi táborban megkíséreltük fölmérni cserkészeink magyar nyelvismeretét. A fölmérés kb. 300 10-20 éves korú fiúra és leányra terjedt ki. A résztvevők 27 csapatból jöttek. Többek között az után is érdeklődtünk, hogy ki hány magyarnyelvű sajtóterméket olvasott 1970-ben. Az alábbi két táblázat ismerteti felmérésünk eredményét.

I. Magyar újságok, vagy folyóiratok rendszeres olvasása.

Darabszám	K o r o s z t á l y %-ban						Átlag
	10-11	12	13-14	15-16	17-18	19-20	
0	82	55	37	29	6	10	49
1	15	30	37	23	18	10	26
2	1.5	12	20	37	18	30	16
3	1.5	2	3	9	40	20	6
4	0	1	3	3	18	30	4

A fősorolt 28 sajtótermék közül első helyen a Magyar Cserkész állt. Cserkészeink 23 %-a olvasta rendszeresen. Bár a Magyar Cserkészt a 7-17 évesek számára szerkesztik, leggyakrabban a 15-20 évesek olvasták, kb. 50-60 % arányban. A 13-14 évesek 25 %-a olvassa, míg a 10-12 évesek csak nagyon ritkán, vagy egyáltalán nem olvassák a Szövetség ifjúsági lapját.

Az olvasottság rangsorában második és harmadik helyen, majdnem egyforma arányban a Ludas Matyi és a torontói Magyar Élet szerepel. Sajnálattal kell megemlítenünk, hogy a 12-20 éves cserkészek 46 %-a egyáltalán nem olvas magyar sajtótermékeket. A maradék 54 %-ból 25 % egy, 29 % pedig 2-4 magyar újságot, vagy folyóiratot olvas rendszeresen.

Folytatás a 21. oldalon

Hej regő rejtem, ezt is megadta a nagy Uristen... Ovodástól a nagypapa korig szerte a világban vagyunk - Magyar Cserkészek. Milyen ez a jelenünk? Milyenek esélyeink? Vagyunk csak mert nem pusztultunk el, vagy vagyunk, mert létünknek értelme van?

1972. évében ezeket a kérdéseket lehet költői, vagy filozófiai kérdéseknek tekinteni, számomra azonban e kérdések egy stratégiai helyzet alapkérdései, egy értékelő vizsgálata, amely az adott, 1972. évi helyzetből indul ki, ahogy az a hajdani magyar gyepűről nézve mutatkozik. (Ezért inkább színfoltokat, egyes értékeket és összefüggéseket akarok vázolni, nem egy irodalmivá ízesített gondolatsort.)

Ugy Tennoban, mint egy ausztriai találkozón 12 és 20 év közötti fiataloknak tettük fel a kérdést: mit jelent neked az, hogy "magyar" vagy? Miért vallod magadat "magyarnak"?

(A kérdezettek vagy már külföldön születtek, vagy poronty korban jöttek el Magyarországról, tehát tudatuk ébredése nem-magyar környezetben történt. Azt hogy szép folyó, tó, vagy hegy, nem Magyarországon szedték magukba hanem az Alpokban, a tenger partján, vagy a Rajna és Szajna mellett, a játszótársak legtöbbször nem-magyarok, akiktől a becsületességet, tunyaságot, büszkeséget stb. nem magyar mérce szerint látták - idegen kultúrkör neveltjei.)

Tehát ezek a gyerekek és fiatalok azt vallották "nekem a magyar valami különleges", "az hogy magyar, a szüleimhez kapcsol", "egy különös más, és nekem sokat mondó világ ez" - így és hasonlóan hangzottak a válaszok.

Minden válasz pozitív volt magyarság viszonylatban és becsületes a befogadó országgal szemben, mert mindenki odaalósínak vallotta magát, ahonnan jött. Ez utóbbi viszont természetesen a fenti, zárójelben felvázolt törvényszerűség alapján.

Ezek a válaszok azonban sokkal többet mondanak mint ahogy hangzanak egy másik törvényszerűség alapján: tudva lévő, hogy élményeink ill. minden amit felvesszünk, de úgy hogy az megfogamzott bennünk és magunkban hordjuk teljes emberi természetünk következménye, tehát a felvétel érzéssel, ösztönrel és nagyobbírszt tudatalatt történt, ami mind-ebben a tudat az csak pár százalék, egy úszó jéghegy kilátszó csúcsa - semmi több!

Ha tehát a fenti kérdésre "zavaros" vagy "általános" vagy "felületes" választ kapok, akkor egy jéghegy van a felszín alatt! Ha azonban költői idézet, előadás, vagy tiszta és világos válasz jön, akkor az vagy már súlyos belső harc következménye, vagy magasfokú irodalmi műveltség jele - mindez nem várható egy "nyugaton" élő 20 éven aluli személytől, vagy ez a válasz egy betanult szöveg - ami lehet és akkor jobb barátságban búcsút venni...

Helyzetünknek ezzel az elemével részben jövőnk értelmét akartam vázolni, részben a kiscserkészzet és cserkészzet belső oldalát: mi rejlik a gyermekben, akiért vagyunk.

Ehhez jön még egy elem, ami inkább családi: nagyszülők, unokatestvérek és más rokonok Magyarországon élnek és a közlekedés technika következtében vándorol mindenki - de csak ingamozgásban. Mi megyünk, vagy ők jönnek. Az első érintkezés csak nyelvi kérdés, megérti-e az unoka a nagyszülőt, vagy más rokont, ha az kijön, vagy megérti-e ő azokat az embereket, akiket Magyarországon talál?

Ne feledjük azonban el, hogy ez több mint egy nyelvi kapcsolat, ha megismétlődik, vagy ha a cserkészzet magyar jellege által elmélyül: kultúra (ha nem is az egyetlen egy), ezen keresztül mentalitás lesz belőle - és ez utóbbi sajátos, egyetlen egy lesz!

Ezzel a gondolattal le szeretném zámi részemről a kiscserkész és cserkész kérdést, hiszen az ő nevelésük egy belső és bensőséges munka, melynek eredménye a rover és férfiscserkészkorban kell hogy megmutatkozzon.

Lényeges, hogy van igény a gyerekekkel való foglalkozásra és hogy az ad "valamit" annak, akiért tesszük!

A továbbiakban a rover- és férfikor esélyeit és helyzetét fogom vázolni.

1956-ban tudomásul vette a világ, hogy van egy Magyarország, és ez az ország se nem Afrikában, se nem Távolkeleten van...

Ami viszont a mai technika híradási lehetőségeit és hírózónét illet, meglehet, hogy már egy következő generáció francia vagy spanyol polgára már nem tudja, hogy van egy ilyen ország, még kevésbé, hogy hol. (A trianoni béke azt hiszem drasztikusan megmutatta, milyen nagy hátrány ez.) A magyarság most egy hatalmas politikai tőkével rendelkezik azáltal, hogy nemcsak tudomásul vették, hanem a sok emigráns szerte a világban legalább ezt a minimális tudatot tartja ébren - hogy vagyunk. A jövő hétköznapijaiban úgy Dél-Amerikában, vagy valahol Európában csakis a jövő felnőtt embere, a mai cserkész vagy kiscserkész tudja ezt a politikai tőkét fenntartani, megőrizni.

Ha már politikáról esett szó, úgy vessünk egy pillantást történelmünkre. A török hódoltság Erdélye szuverén volt (külpolitikailag függő helyzetben, belpolitikailag annyira szabad, hogy a külpolitikai függőség ne legyen veszélyeztetve), a göttingeni, heidelbergi, lőveni és más egyetemeken tanult diákok vitték "haza" az újat úgy vallásban, mint szellemi és más tudományokban és az "isten-hátamögötti" Erdély nem maradt el kora kultúrájától, szellemétől, sőt...

Ugyszintén az emigráció nevelte nagygyá Mikes Kelement és részben Pázmány Pétert is, itt említhetjük meg.

Van egy sor olyan dolog, amit csak mi magyarázhatunk meg, tehetünk érthetővé Magyarországon - függetlenül politikai különbségektől - hiába hallgatják rendszeresen Bécs és más európai rádiók magyar, vagy nem-magyar adásait. Hiányzik a dolgok háttere, mert gyakorlatilag 1939-el zárultak le a határok. A nyugati világban működő erők, a háttér jártéka idegen, és ezért sok minden érthetetlen, félremagyarázható (nem politikai okokból!!) A híd mi vagyunk.

Nekünk az Embert kell keresnünk és megtalálnunk és csak az után kérdezhetjük, van-e és mekkora haszna a hazai politikai rendszernek abból, ha felénk járó magyar szakembereket segítünk, tippet adunk nekik, hogy szaktudásukat, tapasztalatukat gyarapíthassák.

Ezen túlmenően nem feledhetjük, van egy magyar kultúra, melyről nem esik szó, vagy csak újabban - ez pedig történelmi nagyjaink vizsgálata, az egész ember keresése és bemutatása, nemcsak mint egy szűk közgazdasági elmélet vetületei... Zrínyi nemcsak kora legnagyobb marha és disznó exportőrje volt, hanem keresztény és katona, aki vállalta a végső következményeket, és Ady nemcsak azt hirdette, hogy "Véreim, magyar Proletárok", hanem azt is, hogy "átölelt az Isten". Ehhez a kultúrához hozzájön minden befogadó állam népének mai kultúrája, a mai keresztény kultúra, melyet megérteni csak baráti beszélgetés keretén belül lehet - amikor lehet személyi kérdéseket feltenni, és nemcsak hallgatni - előadást, ismertetést. Akár a Duna, vagy a Balaton partján, akár valahol a nagyvilágban ez a híd csak egy "emigráns" lehet. (Az idézőjel szándékos, mert ma, ilyen lehetőségek mellett az ilyen hídszerep több mint egy idegenben nyüglődő és durcáskodó emigráns.)

Egyről azonban nem szabad elfeledkeznünk: a magyarság talaja, kultúránk gyökere csak a magyarországi, az ott élő nemzet lehet.

Nekünk cserkészeknek külön fontos felfigyelnünk a népművészeti boltok szaporodására, az egyre megalakuló népművészeti szövetkezetekre, melyek először lehet hogy csak a

külföldiek és a hazalátogatók számára nyíltak meg és alakultak, de ma úgy értelmiségiek, mint munkások lakásaiban ott láttam a szőtest, a kerámiát és a család büszkeségeként egy szuszékot, vagy öreg szűrt. Ugyszintén meg kell itt említenem a "repülj páva" népdal vetélkedőt, melynek országos döntőjét láttam. Som minden jel arra utal (melyekre itt nem tudok kitérni), hogy egy magyar renaissance van kialakulóban - csöndes, lassú és halk folyamat, nem mint a 20-as és 30-as évek fellobbanása, de talán mélyebb. Minderre fel kell figyelnünk és helyzetünknel, szétszórtságunknál fogva ott bekapcsolódnunk, ahol csak mi tudunk - magyar emigráns mindig is volt, minden történelmi korban, és azok is hoztak valamit magukkal. A ma ismeretlen és nem is sejtett kincset, legyen az okirat, vagy feljegyzés, mi tudjuk leghamarabb felfedezni, kibogarászni. Mi a helyszínen vagyunk, és mozgékonyabbak vagyunk, mint egy magyarországi tudós.

Ha már ennyi mindent megemlékeztem, úgy nem akarok egy érintett kérdés mellett szóttanul elmenni. Sok a különböző politikai irányú és tartalmú szervezet, sokrétű kapcsolatok szövődnek a befogadó ország és Magyarország különböző szervei között, kezdve a sporttól az egyetemek és az akadémia kapcsolatáig.

Hol itt a szerep vagy feladat egy rover, vagy férficserkész számára? Két határunk van: egyik világnézetünk, másik meg magyarság ismeretünk, és ez utóbbi az mely arra kötelez minket, hogy ott dolgozzunk, ahol ez az ismeret kell - minden más területen hagyjunk másokat tevékenykedni. Ahol más nincs, ott munkálkodjunk mi.

DDr. Neogrády Béla, cst.

AZ ŐRSVEZETŐK TOVÁBBKÉPZÉSE

Egyetértek Bodnár Gábor szavaival:

"A közel 60 éves Magyar Cserkészletünk egyik legnagyobb erőforrása mindig az őrsvetetőképzés volt. Mi adtunk ki az egész világon elsőnek őrsvetetői könyvsorozatot. Bár néhány országban ismerik az őrsvetetőképző tanfolyam fogalmát, őrsvetetőképző tábor azonban csak nálunk van. Alig van ország, ahol annyira az őrsvetető munkájára építenék a cserkészletet, mint nálunk. A mi felfogásunk szerint az őrson nyugszik a cserkészlet. Meggyőződésünk, hogy eredményes cserkészmunka csak a törvényeket példaadóan élő, másokért áldozatot hozni tudó, testben és lelekben felkészült őrsvetetőkkal lehetséges."

Éppen ezért erősen hiszem, hogy a V.K. tábor után is elsődleges gondunkat kell képezze az őrsvetetők továbbképzése. Elképzelésem a következő:

1. Alapítsuk meg a csapaton belül az őrsvetetők körét. Ennek keretében lehetne előadásokat, megbeszéléseket tartani, melyek az őrsvetetők cserkészismeretének felfrissítését, vezető képességük fejlesztését és kiképzési munkájuk érdekesebbé tételét szolgálnák.

2. Legyen emberi és baráti kapcsolat az idősebb vezetőgárda és az őrsvetetők között. A kölcsönös megbecsülés, egymás munkája és élete utáni érdeklődés nagyban hozzájárulna a cserkészszellem kialakulásához a csapatban.

3. A vezetői kar közös megmozdulásai, portya, tánc, kulturális események elősegítenék a baráti szellem kifejlődését.

4. Tartsuk ébren őrsvetetőinkben a felelősségtudatot. Rajtuk áll, vagy bukik a csapat munkája, cserkészletünk jövője. Vessük szívékbe, hogy a vezetés elsősorban példa. Ez áll mind a szabatos magyar beszédre, mind az egyéni és közösségi cserkészies magatartásra. Az őrsvetető életéből kell, hogy cserkészeink megismerjék a 10 törvényt.

Bonnay László
Torontó

EGY KIVÜLÁLLÓ GONDOLATAI A MAGYAR CSERKÉSZETRŐL

Kedves Barátaim:

Érzés szerint azt is hozzátenném e megszólításhoz, hogy "cserkésztestvéreim", de nem lehet, mert a rendezőség engem azzal hívott meg a műsorban való részvételre, hogy a "kivülállók" gondolatait tolmácsoljam a magyar cserkészetéről. Minthogy én nem érzem magam igazán kívülállónak, a legutóbbi napokban kör telefonhívást intéztem néhány barátomhoz, hogy ők mikép vélekednek a magyar cserkészetéről.

Dr. Zakar Jenő, vegyészmérnök (San Paolo) szerint a cserkészet hiányt pótló a magyar emigrációs életben; az ifjúság magyarságának megtartásában "egyedülálló" munkát végez. Réthy Antal, sportember, a Pánamerikai lovas mérkőzések bíráló bizottságának tagja (Fort Erie, Canada) azt hangsúlyozta, hogy a magyar cserkészet Észak-Amerikában nemcsak jobb magyarokat, hanem egyúttal jobb amerikaikat is nevel, mert aki jobb magyar (azaz, aki híven megőrzi elődei szellemi örökségét), az ugyanakkor értékesebb polgára új amerikai hazájának is. Prágay Dezső dr., biokémikus (Buffalo) részletesebben nyilatkozott. Szerinte, ha a cserkészetnek a múltban is volt jelentősége abban, hogy az ifjak érdeklődését egészséges irányba, embertársaikkal és a természettel való együttélés feladataira fordította, akkor ma ez a szerepe tízszer fontosabb, mert ma már a természet is és az emberi társadalmat is a pusztulás veszélyétől kell megmenteni. Szerinte a cserkészet az az archimédesi pont amelyen állva a "földet" kimozdíthatjuk jelen problémáiból. Ezek a problémák részben a technikai fejlődés következményei: a mechanizálódás veszélyeivel szemben a cserkészet emberségre tanít, és a túlsok szabad időben rejlő veszélyek elhárítására a cserkészet foglalkoztat, hasznos hobby-kat épít ki. Ami a magyarságot illeti, Prágai hangsúlyozta, hogy ne csak a történelmi és katonai hőseinket, hanem a kulturális nagyjainkat és teljesítményeiket is tanítsuk és hirdessük a világnak.

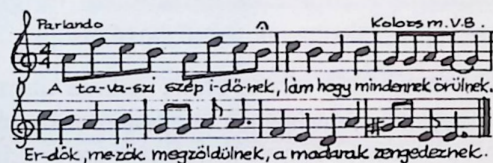
Több más barátomat is megkérdeztem, végül Édesanyámat is. Ő azt tartja a legfontosabbnak, hogy a magyar cserkészet jellemet képez és "identitást" ad az ifjúságnak, amelynek e kettőre a mai gyorsan változó világ erkölcsi talaját vesztő társadalmában életfontosságú szükség van. (Ezt bizonyítja az, hogy ma minden más fajta, még a néger is, az "identitását" keresi.)

Mindezekkel a véleményekkel én is egyetértek. Mint egyetemi diák, majd mind tanár, immár 25 éve közelről figyelem az amerikai ifjúság hihetetlen gyors és mélyreható változását, és úgyszólván teljes megváltozását ez alatt a nem is egy, hanem csak 3/4 generáció lefolyása alatt. A második világháborút követő években az egyetemi ifjúság zömét az anyagi biztonság és jólét megszerzése látszólag mindennél jobban érdekelte, és céljaik közt általában a jó állást, családalapítást, ház, autó és egyéb tulajdonok megszerzését, egyszóval, állandóan emelkedő anyagi előhaladásuk biztosítását emlegették. Eszmeileg ez volt Amerikában a kapitalista materializmus fénykora; az ifjúság és a társadalom - "az Establishment" - egyaránt a dollárt tekintette a legfőbb és legbiztosabb értékmérőnek. Hazafiságukat, az amerikai életformába vetett hitüket Amerika kétségtelen gazdasági fölényére alapították a többi, szánalomraméltó, segítségre szoruló országokkal szemben. Ezek, a negyvenes és ötvenes évek fiataljai, el is érték a céljukat: Amerika a világtörténelemben páratlan magaslatát érte el az anyagi jólétnek. De a gazdaság nem boldogságot hozott, hanem újabb komoly problémákat és veszedelmeket. Így következett be, hogy a hatvanas évek ifjúsága, aki jólétben, sőt bőségben nevelkedett, elfordult a szülők materi-

alizmusától és más életformát, más eszmei értéket keres. E keresésben sajnos gyakran hamis prófétáknak, vagy rosszhiszemű ügynököknek esik áldozatul, akik önpusztításba vezetik (mint Timothy Leary és a modern hedonizmus és nihilizmus többi apostola, vagy a kábítószerüzlet lelkiismeretlen kihasználói); vagy pedig a kapitalizmusnál sokkal könyörtelenebb kommunista materializmus szolgálatába állítják a tapasztalatlan, eszmeileg felkészületlen fiatalokat. Pedig, amit ez a fiatalság igazában keres, nem más mint a kereszténység valóságos, örök értékei. Ezek elhomályosodtak az anyagi jólét keresésének évtizedei alatt, amikor az egyházak maguk is a társadalmi rend támogatása iránti igyekezetükben gyakran óvakodtak a "kontroverzálisabb" krisztusi igék túlhangos hirdetésétől. Emiatt, sajnos, a mai új eszmét kereső ifjak az egyházakban is csak az általuk most már elvetett "Establishment" egy részét látják és ezért nem hallgatnak a megváltó ígére sem, amit az egyházak hirdetnek. Nekem az a meggyőződés, hogy a mai egyetemi ifjúság – talán évekig tartó "keresés" után, – végül is eljut a kereszténység eszméihez. De addigra egy új ifjúság lép a helyükre, a mai 10-14 évesek. Ezeket meg kell óvni attól, hogy talajvesztett, sötéten botorkáló ifjúsággá váljanak. Véleményem szerint nincs olyan intézmény, amely hivatottabb arra, hogy egészséges, céltudatos ifjúságot neveljen, mint a cserkészet. A 10 cserkész törvény olyan erkölcsi alap, amely az emberi társadalom minden, előreláthatatlan változásai és viharai közepette is szilárd támaszpontot fog adni azoknak, akik e törvényeket életük vezérelveivé fogadják.

Még egy szót a magyar cserkészet céljairól. Az én véleményem szerint a magyar cserkészet elsőrangú céljai, az erkölcsi nevelés és a magyarság fenntartása, annyira fundamentálisan fontos és nem könnyen megvalósítható célok, hogy ezeket nem szabad semmiféle praktikus politikai célokkal kompromittálni. A magyarságnak sokféle tehetsége van, de praktikus politika terén vajmi kevés sikerrel dicsekedhetik. Nem szabad a magyar cserkészet jövőjét kockáztatni azzal, hogy feltesszük egy politikai akció kártyájára. Sőt, az u.n. eszmei politikától is távol kell tartani a magyar cserkészet, mert különben a magyarság egységének egyetlen mintaképe helyett a magyar széthúzásnak eszközévé válik. Vízszük a politikát más szervezetekre, amelyeknek nincs olyan alapvető, örök érvényű hivatásuk, mint amilyen a magyar cserkészet.

Dr. Bárdos Tamás
egyetemi tanár
(State University of New York
at Buffalo)

NÓTA TANÍTÁS A TORONTÓI HUSZASOKNÁL

A cserkészek minden héten kézhez kapják az új nóta lesokszorosított szövegét. Otthon lemásolják, és emlékezetükbe vésik a szöveget. A következő összejegyzetelen a rajparancsnok ellenőrzi a feladat elvégzését. Ezután megtanulják a nóta dallamát. Tapasztalatunk szerint ez gyorsabban megy, mert már ismerik a nóta szövegét.

Ezzel a módszerrel elérjük, hogy cserkészeinknek nemcsak népdal ismerete, hanem írás és olvasás készsége is növekszik.

Lukács Tibor
Torontó

CSERKÉSZKONFERENCIÁRÓL

Egy utólagos kiértékelésnek a célja, amely ebben a formában a Toronto-i fiú és leány cserkészvezetők kezdeményezéséből született, elsősorban az lenne, hogy egy összejövetelel közösen megbeszéltük és átgondoltuk az elmúlt Tisztikonferencián megbeszélteket és történeteket. Mérlegeltük a konferencia jó és kevésbé jó mozzanatait. A következőkben szeretnénk észrevételeinket építő javaslatok alakjában a Magyar Cserkészszövetség vezetőségének előterjeszteni, abban a reményben, hogy elgondolásaink a jövőbeli konferenciák sikerét fogják szolgálni, mind gyakorlati, mind elvi vonalon.

Mindenek előtt a konferenciának körünkben alapjában véve pozitív visszhangja volt. Mindenki meglepéssel vette tudomásul, hogy igen jelentős számú fiatal vezető jelent meg, ami nem nemcsak passzív jelenlétben nyilvánult meg, hanem azáltal is, hogy a konferencián elhangzott előadásokat a fiatalok tartották. Az előadások minősége meglepédest váltott ki. Nívósak voltak és a magyar nyelv komoly ismeretéről tanúskodtak.

Hasonlóképpen meglepédesre talált a konferenciának az a célja, hogy előmozdítsa a gyakorlati cserkészmunkát. A résztvevők azzal az érzéssel távoztak, hogy az előadások és a személyes kapcsolatok a Cserkészszellem fejlődését szolgálják.

Mivel ezen a konferencián a fiatalok kerültek előtérbe és számbeli többségben is voltak, éreztük, hogy problémák mutatkoztak az idősebbekkel kapcsolatban. Ez esetleg a "generation gap"-nak a következménye, amely a jövőben több problémát okozhat, ha a cserkészletben a második generációs vezetők száma túlsúlyba kerül.

A konferencia kivitelezésében negatív módon mutatkozott a nagy csoport lélektanilag kedvezőtlen hatása a gondolatok kicserélésében. Az egyének jobban szerepelhetnének és szorosabban belekerülnének a munkába, ha az előadásokat munkacsoportokban megbeszélhetnék. Itt a legkedvezőbb lenne egy 12-es létszám és 15 lehetne a felső határ.

Hiányolták, hogy a részletes műsor sokak előtt nem volt ismeretes, mivel nem küldték ki a központból. Elhangzott az a kívánság is, hogy az előadás ne legyen hosszabb, mint 15 perc, tehát negyed óra. Kíváncsú lenne, ha felépítésénél fogva munkára és gondolkodásra ösztönözné a résztvevőket. Maga a konferencia levezetése hatásosabb lenne, egy szigorúbb idő- és ügyrendi fegyelemmel. A hozzászólók idejét meg kell szabni és meg kell kívánni, hogy a hozzászólások a témát érintsék, és ne a "hozzászólásokhoz szóljanak hozzá". Ez természetesen igen függ a vitavezető képességeitől és erejétől.

Megnyilatkozott az a kívánság is, hogy a konferenciákat ne kizárólag a "magyarság" kérdése töltse be. A cserkészszellem mélyebb megértése szintén központi probléma. A magyarság és a cserkészideálok szerepeljenek kiegyensúlyozott mértékben. Fiatal cserkészvezetők szükségesnek érzik, hogy a cserkészszellem és a cserkészszemlék átgondolása és elmélyítése központi kérdés maradjon. A vezetők egyéni fejlődése megkívánja az állandó képzést, továbbképzés és önképzés formájában. Itt nem ismételtetésekre gondolunk, hanem dinamikus dialógusra az idősebb cserkészszemzedékkel.

Fölmerült az a kívánság is, hogy az ismerkedést és a társadalmi érintkezést formálisabban kéne megszervezni, mert nagy tömegben ez problémává lehet.

Célszerűnek mutatkozna az is, ha a konferenciáról egy beszámoló készülne, amely azután a Vezetők Lapjában, vagy más formában nyomtatásban közkinccsé válhatna.

Minta a konferencia hivatalos részének levezetésére

I. A konferencia felépítése és az ügyrend

1. Az ügyrend és a napirend ismertetése az ülés kezdetén.
2. A műsor bevezetése és ismertetése, az előadók bemutatása.
3. Az előadások ismertetése után lehetőség nyílik az előadóknak kérdéseket feltenni, amelyre előzőleg írásbeli jelentkezés szükséges. (Legfeljebb 10 perc.)
4. Az előadások és a tisztázott kérdések után csoportokba oszlanak a résztvevők. (Egy csoport kb. 12-15 személyt foglaljon magába.)
5. A csoportmegbeszélések után a csoportvitavezetők az összes résztvevők előtt összefoglalják a megbeszéléseket.
6. Ezek után nyílt vitára nyílik lehetőség, amelyet végezetül a vitavezető bezár és röviden összefoglal.

II. Az ügyrend zavartalan lebonyolítását irányító szervek.

1. A konferencia lebonyolításának irányítása a vitavezetőre, a csoport-vitavezetőkre és a titkárokra hárul.
2. A vitavezető felelős az ügy- és napirend zavartalan lebonyolításáért.
Bemutatja az előadókat.
A kérdéshez hozzászólókat a névsorból felszólítja.
Az általános vitát vezeti és ügyel, hogy senki ne lépje túl a megadott hozzászólási időt.
3. A csoport-vitavezetők vezetik a csoportok megbeszéléseket és az összes résztvevők előtt összegezik a felmerült gondolatokat.
4. A titkárok lejegyzik, vagy hangszalagra veszik a hozzászólásokat és a vitákat. Kiosztják az előadások vázlatát az előadások előtt, továbbá azok névsorát vezetik, akik kérdéseket szeretnének feltenni.

III. Egy konferencia időbeli beosztása.

9:00-9:15	előadás (I)
9:15-9:25	a kérdések tisztázása
9:25-9:40	előadás (II)
9:40-9:50	a kérdések tisztázása
9:50-10:20	csoportos megbeszélések
10:20-10:30	szünet
10:30-11:00	a csoportok munkájának ismertetése
11:00-11:30	általános vita

A 15-25 ÉV KÖZÖTTI FIUKKAL VALÓ FOGLALKOZÁS NÉHÁNY PEDAGÓGIAI KÉRDÉSE A CSERKÉSZMOZGALOM KERETEI KÖZÖTT

Feltűnő, hogy a magyar cserkészmozgalom európai kerületében aránylag kevés 15 éven felüli fiú vesz részt aktívan, komoly odaadással a mozgalmi munkában. A kivételek tulajdonképpen csak a szabályt erősítik, illetve a kérdést: hol vannak a többiek?

A jelenség okát természetesen nem a cserkészmozgalmában kell keresni. Az úgynevezett klasszikus ifjúsági mozgalmak és szervezetek válsága ezen a téren általános szociológiai és pedagógiai probléma, amelynek széleskörű irodalma van. Ezzel az ifjúsági réteggel nehézségek merülnek fel a családban és az iskolák padjaiban is.

Nagy vonalakban nyilvánvaló, hogy a fiúknak ezt a korosztályát nem vonzzák szüleik ideáljai. Szociológiai felmérések azt is kimutatták, majdnem törvényszerűség, hogy hazafias és vallásos meggyőződésű szülők gyermekeiből éppen ezek a vonások hiányoznak. A tekintély elleni lázadás áldozatai lesznek az erkölcsi értékek is.

Ezt a fiú ifjúságot a legjobb esetben a technika, a sport és a zene érdekli, tehát az érték-közömbös foglalkozási területek azok, amelyeken keresztül közelíteni lehet hozzá.

Talán ennyi is elég kiindulási pontnak, ha komoly szándékkal vetjük fel a kérdést: mit tehet a magyar cserkészmozgalom európai kerülete ennek a nehezen megközelíthető fiatal nemzedéknek meghódítására, azzal a végső céllal, hogy közelebb hozza és végül teljesen beállítsa saját pedagógiai programjába az emberebb-ember és magyarabb-magyar ideáljának megvalósítása érdekében?

A fenti kiértékelésből kiindulva a következő stratégiai elképzelés szerint lenne célszerű kialakítani a foglalkozások tárgykörét és módszereit:

A hétvégi foglalkozások szervezeti és tartalmi alapjait úgy kellene lefektetni, hogy a fiatalság lemérhető érdeklődésének kielégítése álljon előtérben, tehát a technika, sport és zene, megfelelő tárgyi műveltséggel és pedagógiai készséggel rendelkező személyiségkövetítése alapján.

Néhány szempont a gyakorlati részletekhez:

Technika

Ahol akad olyan szakmailag képzett szülő, vagy megbízható szakember, aki hajlandó az érdeklődést mutató fiatalokat maga köré gyűjteni, a kiindulási pont adva van. Lehetséges területek: filmezés, fotózás, autó- motor-szerelés, faragás, kézműipari tevékenység kerámia... stb.

Sport

Ebben látom a legtöbb lehetőséget, szinte kár részletezni: vízi és téli sportok, kézilabda-csapat alakítása, tenniszclub, kulturkirándulás, autó-relay... stb. Ezen a téren elsősorban szervezési ügyesség kérdése a fiatalok megszerzése.

Zene

Igen jól beválnak a népi tánc-csoportok. Nyilván sikere lenne az egyszerűbb zenekaroknak is, amint az a müncheni furulya-kórus eredményes működéséből is látható. Nem fogadnám ellenségesen beat-együttesek alakulását sem. Itt említem meg a színházi látogatás és egyéb kulturális élményt nyújtó csoportos munka lehetőségét.

Tisztában vagyok azzal, hogy könnyű ötleteket termelni, sokkal nehezebb feladat gyakorlati megvalósításuk. Ez azonban elsősorban a helyi adottságoktól, személyi és anyagi feltételektől függ.

A lényeg, hogy egy ilyen irányú fejlődés összeegyeztethető-e a cserkészszemlével?

A javaslattevő véleménye szerint: igen. Módszertani kérdésről van szó, amely alkalmas lehet a lényeg szolgálatára. Alkalom magyarnyelvű, kis ifjúsági közösségek kifejlesztésére, a magyarsághoz való tartozás megerősítésére, a magyarabb-magyar eszmény külföldi szolgálatára. A közösségben azonban csiszolódik az emberi is. A tárgyhoz kötött közösségi munka alkalmazkodást, áldozatkészséget, ügyességet, megbízhatóságot kíván, tehát lehetőség az emberebb-ember kialakítására.

Mindkét személyi követelmény gyökere természetesen az Isten-hit és a lelki erőforrások feltárása, tehát a kegyelmi élet. Ennek felismerését és gyakorlati alkalmazását azonban pedagógiai körütekintéssel és mértékkel készíteném elő.

Kovács Zoltán

CSAPAT-TALÁLKOZÓK

Kitűnő ötletet valósított meg a közelmúltban a Sydney-i leánycsapatunk. Találkozóra hívta valamennyi volt cserkészét. Azon aztán várakozáson felül szép számban jelent meg a "régi gárda".

Buenos Airesben "Emese" néven, a csapatok munkáját támogató egyesületet alakítottak az ottani leánycsapatok volt tagjai.

Rendszeresen találkoznak. Sokat segítenek a csapatoknak. Számontartják, kit hová vett a sors. A messze kerültekkel - Európában és Északamerikában is - kapcsolatot tartanak. Megható az az egymás iránti ragaszkodás, ami összefogja őket.

Ugyanott, a volt fiu csérszék rendszeres "Nimród kirándulások" keretében ápolják a csapatok múltját.

Számos csapatunk tekinthet már 20-25 éves multa vissza. Szép lenne, hasznos lenne, igazán cserkészies lenne, ha mindegyiknél akadna egy "írástudó", aki a régi csapatnévso-rokból kiböngészné a neveket. Megkeresné a messze-szakadt tagokat és rendszeres találko-zókra, a csapatmunka támogatására összehozná a csapat "öregjeit".

Rövidesen itt van cserkészületünk 30 éves külföldi jubileuma. Milyen felemelő lenne, ha minden csapat megalakítaná "öreg" raját és ők is közöttünk lennének a jubileumi tábo-ron.

KOMOLYAN VESSZÜK-E AZ ÖRSI NEVEKET?

Vannak szövetségek, ahol nem csak az örsök, de egyes cserkészék is nevet kapnak. Ismertem valakit, aki a "nyul" nevet kapta, mert erős, metsző fogai és nagy fülei voltak.

A magyar cserkészületben az örsök kapnak ilyen nevet. Azért kapják, hogy az örsi állat jó és nemes tulajdonságait utánozzák. Érdemes is az oroszán bátorságát, vagy a cinke vi-dámságát megbecsülni.

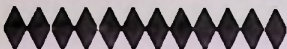
Csak azt nem tudom, hogy az az örs, amelyiket "Patkány Örs" néven láttam szerepelni, az undorító, bacillus-hordozó, kártékony patkánynak mely tulajdonságait kívánja utánozni?

Tűnődöm; Nincs ezeknek a jobb sorsra érdemes fiuknak parancsnoka, tanácsadója?

Bodnár Gábor

VÁLASZ

A TIZEN-ÉVESEK LEVELÉRE SZÜLEIKHEZ

(Az alábbiakban megválaszolt levél a "Vezetők Lapja" 1971. 22. számában jelent meg.)

Kedves Húgom!

(Azt hiszem, nem tévedtem a megszólítással, mert a levél tartalmából nem volt nehéz kitalálni, hogy leány írta.)

A jó Isten úgy látta jónak, hogy nekem nem adott gyermeket. Szeretem az ifjúságot és minden lépésüket, megnyilatkozásukat, aggódó szeretettel figyelem. Az évek múltával - úgy érzem - ahelyett, hogy néhány gyermek édes atyja legyek, a jó Isten sokkal többet adott nekem, minden magyar leány és fiú egy kicsit az én gyermekem is. De éppen azért, mert nem vagyok szülő, a gyermek és szülő viszonyát tárgyilagosan, részrehajlás nélkül szemlélem. Ugy érzem, hozzá kell szólnom az általatok felvetett kérdésekhez.

A nemzedékek közötti szakadék nem új keletű, olyan régi az, mint maga az emberiség. Legfeljebb a mai rohanó, vágató világban amikor a jó és a rossz egyaránt mérőföldes léptekkel száguld, kirívóbb, feltűnőbb, mint volt a "régi jó időkben"...

Néhány évvel ezelőtt Sheen püspök előadását hallgattam az ifjúságról és az alkalommal felolvasott egy idézetet, melyben egy idősebb panaszkodik, hogy: "A mai ifjúság nem tisztel sem Istent, sem embert, engedetlen, felesel a szüleivel, semmibe sem veszi a hagyományokat, csak a szórakozások után fut, nem törődik a jövőjével, lázadozik mindenki és minden ellen, stb. stb..." A végén megjegyezte, hogy a fenti idézetet valami többezeréves feljegyzésből vette.

A másik említésre méltó, amit ha jól emlékszem Mark Twainről olvastam. 17-18 éves volt, amikor elhagyta a szülői házat, és amikor két év múlva hazatért, nagy csodálkozással állapította meg, hogy a két év alatt mennyit okosodott - az édesapja.

Most próbáljuk meg problémáitokat egy másik irányból megvilágítani.

A bevezetésül használt szomorú példát sok más hasonló példával együtt születek is bizonyára olvasták és meg vagyok győződve arról, hogy minden erejükkel igyekeznek hasonló veszélyt elhárítani, hiszen az az Ő szülői kötelességük. Ők felelősek értetek Isten és ember előtt!!!

A ruhát amit nektek vesznek, ti fogjátok viselni, ez igaz. De ha az egész osztály hordja is a mindent kidomborító és semmit be nem fedő ruhát, ha ezerszer is ez a "divat", ismét csak az Ő kötelességük, hogy olyan ruhában járassanak, ami keresztény, tisztalelkű magyar leányhoz illik és a példát bizonyára nem az utcán kóborló, "összetört otthonú" leánykáktól fogják venni. Azután még egy meggondolandó, a "gazdasági" része a dolognak! Talán a többi testvérednek is van ruhára szüksége. Olyat kell tehát választani, ami a célnak legjobban megfelel. Talán mégsem lehet minden héten egy egy rövidéletű "divat hóbort miatt" a keservesen megkeresett dollárokkal dobálódzni.

Nem mindegy, hogy kivel barátkozol (lásd az épen általatok idézett példát). A magyar közmondás azt tartja: "Madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni." Biztos vagyok benne, hogy olyan barátokat választasz, akik rendesen viselkednek, öltözködnek, senkinek sem lesz azok ellen kifogása.

Nagyon okosan, bölcsen írtátok, hogy mindenkinek szüksége van időnkint a magányra, elmélyedésre, gondolkozásra, mert ilyenkor fejlődik, alakul a jellem. Azt hiszem erre bőségesen lehet időt, módot és alkalmat találni és ebben senki sem fog zavarni. De ha földig lógó orral ténferegsz és szüleid aggódva megkérdezik, hogy mi a bajod, - talán meg lehet abban látni az aggódó, féltő, segíteni akaró szeretetet is, nem csak a "magánéleted," az itt annyira hangoztatott "privacy" megsértését.

Szeretnétek, ha meghallgatnának, de ne kérdezzenek... Törődjenek veletek, de csak akkor, ha ti azt "hajlandók vagytok eltűnni"?! Segítsenek, de ne "kényszerítsenek" a tanács elfogadására!?! Okoljanak meg a szülők mindent, hogy mit, mikor és miért nem látnak jónak, nem látnak helyesnek? Éppen a szülők mondják el az ő féltett, hófehér és mindenkinél fehérebb kislányuknak, hogy ha ezt teszed, ez meg ez lehet a következménye... hogy mennyi támadásnak, szennynek, mocsoknak vagy kitéve, hogy nem akarnának sem rendőrségre érted menni, ahoá dópos barátok juttathatnak, nem akarnak a kórházban, a rendőrségi hullaházban viszontlátni, mint az átlalatok idézett kislányt... Éppen ők mondják el nektek az élet minden szennyét, minden ocsmányságát, aminek lépten nyomon ki vagytok téve, ha csak az utcára léptek...

Az a sokszor ridegen hangzó nem, amivel megtagadnak egy-egy mulatságot, költséges kirándulást, bált, vagy egyéb szórakozást, higgyétek el, sokszor nekik jobban fáj, mint nektek, mert nem tudják megtenni amit kértek, nincsen rá anyagi mód, pedig ők úgy szeretnének nektek mindent megadni. Még csak azzal sem akarnak búsítani, hogy anyagi gondjaik vannak... Legyen a ti fiatalságtok derűs, gondtalan...

Ami a telefont illeti, nektek nem lehetnek titkaitok születek előtt. Ha titkoljátok beszélgetéseiteket azért van, mert olyasmiről beszéltek amiről tudjátok, hogy nem helyes. Igaz, vagy nem?

Végül meg kell dícsérjelek titeket azért az igen bölcs, nemes és követésre méltó ötletért, hogy mindenkinek legyen beosztva a munkája és biztosítva a szabadideje. Természetesen ezzel azt akarjátok biztosítani, hogy az édesanyáknak is meg legyen a szabad órája, amit saját kedvtelésére fordíthat, elvégre rajta nyugszik az egész család egyensúlya hogy időben legyen étel, ital, tiszta ruha, tiszta lakást, stb. stb...

Mint írtad ti csoportokban vitattátok meg problémáitokat. Most arra kérlek, ugyanígy csoportokban olvassátok el válaszatot. Azután - hiszen cserkészek, sőt cserkész vezetői vagytok - vegyétek elő a cserkész törvényeket, vitassátok meg azokat is pontról-pontra hiszen fogadalmat is tettetek azok betartására...

Végül, de nem utolsó sorban ajánlom, olvassátok el Szent Pál szeretet himnuszából ezt a részt: A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem gőgösködik, nem tapintatlan, nem keresi a magáét, haragra nem gerjed, a rosszat fel nem rója, nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal. Mindent elűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel."

Ha levelem végére értél, gondolhatod, sőt ki is mondhatod, hogy vén ez meg az vagyok - lehet, hogy igazad is van - de egyet higgy el nekem, hogy minden szót szeretettel írtam és vagyok és maradok úgy születeknek, mint nektek igaz barátotok.

Gyurka bácsi

Kedves Gyurka Bácsi!

Nagy örömmel olvastam a Vezetők Lapjában a tizen-évesek levelét szüleikhez, kevesebb örömmel Gyurka bácsi válaszát. Nem azért, mert én is ilyen levelet írnék szüleimnek - arra nincsen szükség, hiszen ők úgyis a tizen-évesek nézeteit vallják és igyekeznek ilyen szellemben nevelni gyerekeiket. (Bár ők azt mondják, ez sokkal fáradságosabb, mint parancsolgatni!) De éppen ezért úgy érzem, hogy saját tapasztalatból hozzászólhatok a vi-tához.

Engedje meg, hogy Pál apostol idézett himnuszából és a tizen-évesek leveléből néhány gondolatot egymás mellé állítsak:

a szeretet türelmes, a szeretet jóságos...

ha ruhát veszünk, hagyjátok, hogy a mi ízlésünk szerinti legyen...

a szeretet nem féltékeny...

szeretnénk, ha hagynátok minket megválasztani barátainkat...

a szeretet nem gőgösködik...

szeretnénk, ha érdekelne Titeket a mi eszméink, tetteink, és önmagunk...

a szeretet... nem tapintatlan... mindent elhisz...

nem szeretjük, ha telefonbeszélgetésünket lehallgatjátok...

A fiatalok nem kérnek többet, mint amit a szeretet megadhat, hiszen Pál levele felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt szól.

Levele középső részét sajnos egyáltalán nem vagyok képes megérteni. Hogyan tartja lehetségesnek, hogy szüleink ferde világképet vázoljanak elénk, eltitkolják a nehézségeket, a rosszat, a veszélyt. Nem tartaná felelőtlenségnek, ha a hadvezér kiképzetlen, rosszul felszerelt katonákat küldene az ellenség ellen? Pedig nevelési nézeteinek alkalmazása ugyanilyen eredménnyel járna!

Mi szeretjük és tiszteljük szüleinket és bízunk bennük, amíg úgy látjuk, hogy igazat mondanak, a helyes útra vezetnek és bizalommal közelednek hozzánk. Elvárjuk tőlük, hogy fokozatosan előkészítsenek feladatunkra. Hiszen előbb-utóbb úgyis kikerülünk az életbe, ezért már előbb adjanak nekünk szabadságot és figyelmeztessenek a velejáró veszélyre és felelősségre, segítsenek problémáink megoldásánál.

Meg vagyunk győződve, hogy Gyurka bát levele megírásánál a legjobb szándékok vezették - de nem vette tekintetbe, hogy mi nem olyan világba kerülünk, amely valaha volt, ahol a feltétlen engedelmesség, az autoritás kritikátlan elfogadása volt az első kötelesség. Mi abba a világba kerülünk, amely körülöttünk van és amelyben helytállni csak önállósággal és kifejlesztett felelősségérzéssel lehet.

További "jó munkát"!

egy bécsi cserkészlány
aki még tizen-éves

EKOLOGIA

Manapság gyakran olvashatunk a szaklapokban, vagy napilapokban az ekológiáról, vagyis a környezet-védéséről és a város-társadalmi tanulmányokról. Egyetemeken és középiskolákban az ekologia mind fontosabb részévé válik az élettani tanfolyamoknak. Több helyütt már doktorátust is lehet belőle szerezni. A hatóságok sem maradtak tétlenek a környezet megvédésében és fejlesztésében, mert több országban minisztériumot és bizottságokat alakítottak a természeti kincsek ésszerű kezelésére. Teljesen jogos ez a világszerte tapasztalható érdeklődés környezetünk kérdései iránt, és tévednek, akik politikusok ügyes fondorkodásának tartják, amellyel az égető társadalmi kérdésekről akarják elterelni a figyelmet, mint pl. a faji-kérdésről.

Ki nem emlékszik Európában arra, hogy 1969-ben milliónyi hal pusztult el a Rajnában, mert egy hajós, vagy felelőtlen gyárvezető megmérgezte annak vizét több napon keresztül. Vagy az olajszállító hatalmas hajók összeütközésére, amelyek következtében több millió tonna olaj került az óceánok vizébe, és nemcsak a fürdést tette lehetetlenné némelyik tengerparton, hanem a halak és madarak hulláinak tömege is tanúskodott a pusztításról. Ezekhez nem kell további megjegyzéseket fűznünk. Torontóban mindenki hallott a Spadina express műút rövid életéről, s a városuk tisztaságáért aggódó polgárok tiltakozásáról, amely mindez ideig lehetetlenné tette az út befejezését. A város nem az autóé, hanem az emberé - volt a jelszavuk. Észak-Amerikában mindenki olvasott már a Nagy Tavak megmérgezéséről a gyárakból belebocsátott szenny által.

Mindezek példák az ekológiára. A szó görög eredetű és az "oikos" és "logos" összetételéből származik. Szabatosan fordítva a környezet tanulmányozását jelenti. Normális körülmények között környezetünkben egyensúlyban vannak az élő és élettelen (biotikus és abiotikus) tényezők. A nitrogén, széndioxid, víz és a különféle elemek egyensúlyban vannak az élet különböző megnyilvánulásaival. Így például a legtöbb folyó elbír bizonyos fokú szennyeződést, mert a mikróbák képesek a legtöbb szennyező vegyületet kémiaiilag megsemmisíteni, közömbösíteni. Ha azonban a szennyeződés túlságos méreteket ölt, akkor a mikróbák túlságosan elszaporodnak - mivel több az élelmük - és egészen elhasználják az algák által termelt oxigént. Így más élőlények megfulladnak az oxigénhiány következtében.

Hozzátehetjük, hogy az embert mindig kellett hogy érdekelje környezete, amelyből élt. Az ősember bizonyára ismerte azoknak az állatoknak a szokásait, amelyekre vadászott, és a későbbi földművelő embernek nagyon sok tényezőt kellett és kell mindmáig összeegyeztetnie, hogy saját élelmét meg tudja termelni. Ez mind az ekológiához tartozik.

Szemléljük néhány ismertebb példában az élő és élettelen tényezők egymásra való hatását. Az Észak-Amerikai síkságokon még ma is védeniük kell a búzát egyes gombák rothasztó hatásától. A gomba általában Mexikóban válik "maggá" és körülbelül két év alatt jut el a kanadai síkságokra, ahová a szél viszi el. A mexikói megfigyelő állomások megvizsgálják a gombákat s megállapítják azok osztályát, közben pedig a kanadai tudósok megpróbálnak olyanfajta búzát kitenyészteni, amelyik ellen tud állni az érkező gombáknak.

Az ekológiai tudatlanság hatását láthatjuk néhány további példából. Egy gazda kiirtott minden baglyot a környékről, mert azok állítólag kárt tettek a termésben. Utána azonban a rágcsálók annyira elszaporodtak, hogy sokkal komolyabb kárt okoztak. Látható ebből a két állatfajta összefüggése és egymásra való hatása.

Egy másik ekológiai baklövés volt, amikor Európából Ausztráliába telepítették az üregi nyulat, amelynek ott nem volt természetes ellensége - mint a róka - amely szaporodását korlátozta volna. Ma már évek óta vegyszerekkel igyekeznek csökkenteni számukat.

Ezek a kérdések a városiakat közvetlenül nem érintik, azoknak másfajta, újabb nehézségeik vannak. A nagy városok lakossága még ma is egyre növekszik, s felvetődik a kérdés, milyen hatással lesz ez az emberre? Mennyire vezethetők vissza a városok társadalmi nehézségei s embertelen életviszonyai a lakosság túlnövekedéséhez? Erre még nincsenek kellő adataink.

Újabb nehézségeket okoz az iparosodás és az atomerő növekvő használata. Már felfedezték az összefüggést a bronchitis és az iparvárosok füstös levegője között. Ismerjük, mily borzasztó hatása van az atomrombolásból keletkező sugaraknak a sejt kromoszómáira. Az autók és a hatalmas repülőgépek évente több millió tonna széndioxidot bocsátanak ki a légkörbe. Egy nagyobb lökhajtásos gép évente 100,000 tonna üzemanyagot használ el. A széndioxid lerakodik a stratoszférában és felmelegíti azt a nap hősugarai révén. Öt Celsius fokú felmelegedés, vagy lehülés viszont nagyon megváltoztathatja az időjárást. Az autók által kibocsátott gázokban több rákot okozó anyagot találtak.

A zaj, a túlnépesedés és az élelemhiány mind ekológiai és társadalmi kérdések. Ezek megoldása előbb-utóbb létkérdéssé válik - esetleg még a világ legfejlettebb államaiban is.

Ez talán baljóslatúnak hangzik - de nem követhetjük a struccot, amely homokba dugja fejét ha a baj közeledtét látja. Néhány példával bemutatjuk, hogy a világ ekológiai kérdései megoldhatók.

India élelmezési kérdését az amerikai Borlaug módszerei oly fokban enyhítették, hogy "zöld forradalomról" lehet beszélni, mert a termés megkétszereződött. (Borlaug nyerte el az 1970-es Nobel physiologia díjat.)

Az angliai Thames folyó hirhedt volt szennyeződéséről. Aki ebben a folyóban fuldoklott, ha kimentették, négy injekciót kellett adni neki, hogy teljesen fertőtlenítsék. Állatvilága máshová vándorolt. Ma, a tisztítási eljárások után már több oly hal és madárfajta tanyázik a folyóban és parjain, amelyeket ott évtizedek óta nem láttak.

A Nagy-Tavakat körülvevő kanadai tartományok és amerikai államok már igyekeznek csökkenteni a víz ipari szennyeződését. Egyes tudósok már attól tartanak, hogy a környezet megtisztításában annyira túlzásba megyünk, hogy olyan dolgokat is eltávolítunk, amelyek pedig - kis mértékben - fontos szerepe van a természetben, mint pl. a sokat emlegetett higánynak. A DDT használatát sok ekológus szeretné teljesen kiküszöbölni, elfelejtve viszont, hogy jelenleg még a világ legfejlettebb részein sincs megfelelőbb rovarirtó, amivel helyettesíteni tudnák.

Hogyan ismerheti meg a cserkész környezetének ekológiáját?

A) Nagyobb csapatok abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy van cserkészparkjuk. A cserkészek ismerkedjenek meg a környék állat- és növényvilágával. A különböző országokban bizonyára van olcsó kis kézi-könyv, amely képekben is bemutatja a növényfajtaikat. Több csapat foglalkozik már azzal, hogy nyomaiból felismerjék a cserkészek az állatokat. Még a legfiatalabb kiscserkész is megérti, hogy az állat-világot mennyire befolyásolja az emberi település közelsége. Dél-Ontárióban, ahol sűrű a lakosság, bizonyára nem fog medve, vagy farkas nyomokra találni.

Esetleg időnként feldisziphatik a cserkészotthont a különböző állatok és növények képeivel, amelyek a környéken találhatók.

B) Iskolákban a biológiai laboratóriumokban sokhelyütt tartanak különféle állatokat, általában hidegvérűeket, mint halakat, kígyókat, vagy ebihalakat. Kis emlősöket, - mint pl. rágcsálókat - nem ajánlatos tartani, főleg ha szaporítani akarjuk őket. Az iskolában,

ahol tanítók megpróbáltuk, de sajnos az anya-egér idegességében megette kölykeit. Nem tudom, mennyire oldható meg a kis állatok tartása a cserkész-otthonban, ha van valaki, aki gondoskodni tud róluk. Aquariumokat talán a legkönnyebb kezelni - de fontos ezek tisztítása és oxigén adagolása.

C) Világszerte sok a növény-betegség. Észak-Amerikában és most már több helyen Európában is kipusztul a szil fa (elm) egy titokzatos vírus betegség következtében. (Dutch elm disease) Cserkészeinkkel lehetne tanulmányozni a kipusztulás előtt álló állat és növény-fajtákat, és kipusztulásuk okát, vagy orvoslási lehetőségét. Vajjon hány cserkész-barátom tudta azoknak a pókháló szerű zacskóknak a nevét, amelyek oly nagy számban voltak láthatók a Raccoon Creek-i táborban 1970-ben. Én is csak később tudtam meg, hogy ez egy fabetegség, amely idővel magától elmúlik.

D) Legtöbb városnak van film-könyvtára. A kiscserkészek számára a Walt Disney filmek kitűnőek, sőt még a nagyok is élvezik őket. Nem a rajz-filmekről, hanem a természetben készített filmekről van szó. Nagyobb társaságoknak - mint például az olajtársaságoknak - is van film-könyvtárak. A Shell Oil Co. film-könyvtára kitűnő 16 mm-es színes hangos-filmekkel rendelkezik. Általában még vetítógépeket is kölcsönöznek a könyvtárak. A filmek főleg a középiskolákban váltak be jól.

Íme néhány gyakorlatilag kivitelezhető ötlet.

ifj. Hegedűs István, Toronto

Folytatás a 6. oldalról

II. A magyarnyelvű könyvek olvasása

Darabszám	K o r o s z t á l y %-ban						Átlag
	10-11	12	13-14	15-16	17-18	19-20	
0	33	41	41	49	20	20	38
1	35	22	26	26	25	20	26
2	16	6	14	23	30	20	14
3	6	13	14	0	5	0	9
4	2	5	0	0	0	10	2
5-6	2	3	3	3	0	0	3
7-8	6	4	0	0	5	0	3
9-10	0	4	0	0	0	20	2
10+	0	2	1	0	10	10	2

A megkérdezettek 38 %-a egyáltalán nem olvasott magyarnyelvű könyvet a felmérést megelőző évben. 52 % 1-4, 10 % viszont több mint 4 magyar könyvet olvasott egy év alatt.

A fentiekből világosan látható, hogy cserkészeink meglehetősen keveset olvasnak magyarul. Igaz, hogy ezek az adatok csak a Szövetség északamerikai csapataira vonatkoznak. A többi körletben talán jobb a helyzet. Érdemes lenne azonban ott is hasonló felmérést végezni és az eredményeket összehasonlítani.

Meg kell tennünk mindent, a szülők és a magyar iskolák bevonásával, fiatalságunk magyarnyelvű olvasási igényének emelésére. Fontos, hogy az olvasást minél korábban szeretessük meg a gyermekekkel.

ifj. Fischer Viktor cscst.
New York

Szekeres Szabolcsné cikke a magyar irodalom tanításról a Vezetők Lapja 21-ik számában arra ihletett, hogy fölvessem a történelem oktatásának hasonlóan időszerű kérdését. Ezen belül elsősorban: hogyan válasszuk ki, illetve állítsuk össze a tanítandó anyagot?

Nyilvánvaló, hogy külföldön felnövő magyar ifjúságunk más felkészültséggel, többé-kevésbé más világszemlélettel rendelkezik, mint a hazai magyar diákok, akár régen, akár ma. Másrészt nekünk az oktatást sokkal szűkebb időkeretbe kell beszorítanunk, mint amennyi a hazai magyar iskolákban rendelkezésre állt. Célszerű-e akkor egy régi magyarországi tankönyvet, vagy akár annak egy itt kiadott, felújított változatát használnunk? Egy emigrációban felnőtt ismerősöm kitűnően tudja a magyar történelmet - Szent László külpolitikájának méltatásáig. T.i. egy évi magyar iskolába járás után addig jutottak az anyagban. Az oktató ugyanazt próbálta tanítani ugyanúgy, amint ő tanulta annakidején Magyarországon.

Meggyőződése, hogy egy régi magyar tankönyv részben túl részletes a rendelkezésünkre álló időhöz és türelemhez, de ugyanakkor belterjes szemlélete miatt esetleg hiányzik belőle az az elem, ami a világtörténelemhez köti, és ami a mai magyar gyerek számára az anyagot közelebb hozza és érdekessé teszi. Azt hiszem, a valóban sikeres történelem oktatás előfeltételeként alaposan át kell dolgoznunk az anyagot, mintegy "időszerűsítjük", és jelen szükségleteinkre alkalmazzuk.

Hogyan? Irányadó szempontként gondolkozzunk a következő alapvető kérdésen: miért is tanítunk gyermekünknek magyarság ismereteket? Talán azért, hogy idővel hazatérően hasznos polgára lehessen Magyarországnak? Nem reális dolog feltételeznünk, hogy emigrációbeli ifjúságunk valaha is jelentékeny számban hazatelepülne, bárhogya is fordul a világ sora. Vagy azért, mert mi érzelmileg a magyarsághoz tartozunk, és nekünk jól esnek gyermekünkbe saját multunkból, népünk kultúrájából minél többet átadni? Érdemes cél, de szerintem az ezen messze túlmenő cél az kell legyen, hogy a gyerek itt külföldön lehessen hasznára a magyarságnak. Hasznára lehessen, mint született amerikai (vagy német, holland, vagy ausztrál) állampolgár, aki környezetét hitelt érdemlően tudja felvilágosítani a magyarságot érintő kérdésekben. Mindnyájan látjuk, hogy erre milyen szükség van, tapasztalván Nyugaton a magyarságra - és általában Középeurópára vonatkozó nagyfokú tájékoztatatlanságot, vagy tévhitek sokaságát.

Felvilágosító munkára mindennapi életünkben és környezetünkben is gyakran nyílik alkalom, és erre nálunk, "tősgyökeres" magyaroknál sokkal alkalmasabbak lehetnek itt született jólképzett gyermekeink, akik jobban ismerik a befogadó nép gondolkodását, és elfogultsággal kevésbé vádolhatók.

Ezt a célt tartva szem előtt, a következőképpen fognék hozzá a tankönyv (át)írásához:

Összeírnék néhány gyakran hallott kérdést - okosat és oktalant - a magyarságot érintő témákból, és kidolgoznám a válaszokat. Olyan kérdést, mint: "Szláv nép-e a magyar?" vagy: "Volt-e Magyarországon valaha demokrácia?" "Élnek-e, vagy éltek-e régen Magyarországon nemzeti kisebbségek, és milyen volt a helyzetük?" "Miért vett részt Magyarországon a háborúban Hitler oldalán?" "Igaz, hogy a jelenlegi "liberális" kormány Magyarországon megvalósította az 56-os forradalom követeléseinek jórészét, és a nép nagyjából elégedett a sorsával?" Nemrég azt a kérdést is hallottam egy doktorátusra készülő fiatal embertől, hogy Magyarország az Uraltól keletre, vagy nyugatra van-e. De tegyük fel, hogy ez már nem tipikus kérdés.

Rosszul feltett kérdésekre nem könnyű jól válaszolni. De ez a gyakorlat rá fog vezetni hogy:

- a) mi érdekli legfőképpen nyugati polgártársainkat;
- b) hol van a legtöbb hézag és nyugati hibás nézet, amit ki kell töltenünk, ill. javítanunk;
- c) mely részeit kell a magyar és európai történelemnek részletesebben tanulmányoznunk, hogy kellő felkészültséggel válaszolhassunk a kérdésekre;
- d) hogyan fogalmazzunk meg történelmi ismereteket, hogy nem-magyar számára a legérthetőbb legyen.

Azt hiszem, az eredmény egy "alkalmazott történelemkönyv" lesz, amelyben egy tradicionális tankönyvhöz képest lényeges hangsúlybeli és megvilágításbeli eltolódások lesznek. Természetesen az anyag tanításában a teljességre kell törekednünk az ősmagyaroktól napjainkig, de pl. a közelmúlt és a jelenkor sokkal részletesebben lenne tárgyalva, a régebbi idők pedig a lehetőség szerint a világtörténelmi összefüggésekbe beillesztve. (Több kitűnő könyv létezik, amely "nyugati szemmel" tárgyalja a magyar történelmet, ezek nagyon alkalmas forrásmunkák lehetnek számunkra is. Gondolok elsősorban C.A. Macartney könyveire.)

A legújabb kort nekünk nehéz világnézeti befolyásoltság nélkül tárgyalni. De mi, magyar szülők és cserkészvezetők, felül kell hogy emelkedjünk saját előítéleteinken, és némely nosztalgia-diktálta felfogásunkon. Akármennyire is kedves nekünk a történelmi Nagy-Magyarország térképe, tanításunkban céltalan, sőt káros dolog a jogtalanul elcsatolt területek "visszakövetelését" hangsúlyozni, hiszen bármiféle középeurópai kibontakozás, és ezzel az összmagyarság sorsának jobbrafordulása csak az ott élő népek fokozott együttműködésével képzelhető el. Fontos tárgyalni Trianon igazságtalanságát és súlyos következményeit, de tisztán kell lássuk, hogy azt ma már "visszacsinálni" nem lehet.

A fontos az, hogy a gyermekeinknek nyújtott ismeretanyag legyen időszerű, ébreszsen benne érdeklődést a magyarság jelene és jövője iránt, a múlt dicsősége, vagy sérelmei mellett. A magyar órák időkerete mindenképpen annyira korlátozott, hogy csak úgy érhetünk el eredményt, ha elég érdeklődést keltünk a gyermekben további kérdezésre, olvasásra, kutatásra. Ne felejtsük el, gyermekeink közül amerikai szakemberek, tanárok, esetleg képviselők, magasrangú tisztviselők kerülnek majd ki, akik adott alkalommal sokat tehetnek a magyarság érdekében. Talán a jó alapfokú magyarságtudományi oktatáson fog múlni, hogy mit jelent majd annak a polgárnak a magyar származás; néhány színes gyerekkori emléket, szüleinek a múlthoz való ragaszkodását; vagy pedig lépéstartást a magyarság jelen problémáival, és élő felelősségérzetet a nemzet sorsa iránt.

Avvakumovits Ottó, Calif.

ÖRÖMMEL KÖZÖLJÜK

Szövetségünk társelnöke, Chászár Ede, cscst. megszerezte az államtudományi doktorátust a George Washington egyetemen.
SZIVBÓL GRATULÁLUNK.

*****

Az 1972 júliusára meghirdetett délamerikai turával kapcsolatban (V. L. 23. szám, 17. oldal) Csede-bá szolgál bővebb fölvilágosítással. Címe: Dr. Ede Chászár

1039 Washington Street
Indiana, Pa. 15701, USA.

Bajbajutott fiatalok

Dr. Donelly János, M.D. pszichiáter józan tanácsait a bajbajutott ifjak felismerésére a cserkészvezetők is jól alkalmazhatják. A cikk amelyet kivonatatosan itt ismertetünk, a Ladies' Home Journal-ban jelent meg eredetileg s onnan vette át a The Scout Leader.

Hol voltál, Péter?
Feriéknél.
Ki volt ott?
Feri.
Mások is?
Ja.
Ki más?
Csak néhány pajtásom.
De kik voltak azok?
Miért kell nekem mindig megmondani mindenkinek a nevét, mama? Ketten, vagy három voltak.
De én szeretném tudni, kik.
Te mindig nyűgösködsz!

Nemde ismerősnek hangzik ez a beszélgetés? Valószínűleg, ha serdülő vagy, illetve annak szülője. Nekem, a pszichiáternek is ismerősnek hangzik, hiszen naponta foglalkozom fiatalokkal, akik bajba jutottak az iskolában, otthon, és néha a törvényszéken is.

Sokat tanulhatunk a Péter és anyja közt lefolyt kis társalgásból. Az anya még emlékszik az időkre, amikor Peti hazafutott az iskolából, és alig győzte újságolni a híreket. Péter apja is, amikor hazajön a hivatalból, rendszerint beszámol arról, ami aznap történt. Miért vált oly zárkózottá Péter? Az anya attól tart, hogy talán olyan fiúkkal jár együtt, akik nem kíváncsi társaság számára. Szülői felelősségének érzi, hogy tudja, kikkel barátkozik gyermeke.

Péter szempontjából azonban egészen máshogy néz ki ez a társalgás. Már amint otthonukhoz közeledik mogorvaság és kedvetlenség vesz erőt rajta, mert tudja, hogy anyja beszámolót fog követelni tőle. Ennek már gondolata is ellenállásra ösztönzi. Miért nem törődik anyja a saját dolgával? Ő sem törődik vele, hogy hová megy anyja, valahányszor kiteszi lábát a házból. Miért kell neki beszámolnia minden lépéséről anyjának?

A fenti kis társalgás jól bemutatja, miként értik félre egymást a serdülők és szüleik. A fiatalok túl érzékenyek függetlenségükre. A szülők félnek attól, hogy elvesztik felette uralmukat. Résztétellel kell lennünk mindkettőjük iránt. A serdülőnek függetlenné kell válnia szüleitől. A férfikor küszöbére ért, erős benne a vágy, hogy saját kezébe vegye életét. Ez az ösztön vetekedik erősségében az éhséggel, vagy az élethez való ragaszkodással. Ha nem érezné ezt a vágyat, betegnek kellene tartanunk. Másrészről azonban szülei tudják, hogy milyen félelmetes veszélyek várnak gyermekükre a világban, milyen bajokba keveredhetnek az ivással, autóvezetéssel, udvarlással, vagy kábítószerekkel kapcsolatban. Érzik felelősségüket, hogy meg kell védeniük gyermeküket.

Először is szeretném megjegyezni, hogy ez a feszültség a két célkitűzés között természetes, egészséges és elkerülhetetlen. Nem kell azonban oly nehézségekké fajulnia, mint a milyeneket az engem felkereső fiataloknál látok.

A szülők sokat tudnak tenni ennek a feszültségnek enyhítésére, s alacsony színvonalon tartására. Amikor egy aggódó anya tanácsomat kéri, azt mondom neki: "Ne felejtse el, hogy

fia nem vált más személlyé pusztán azáltal, hogy hirtelen megváltozott a hangja és megnőtt a teste. Ő még mindig ugyanaz a fiú, akit Ön becsületességre, illedelemre, tapintatosságra és gondosságra nevelt. Nem felejtette el azt, amit kiskorában tanult. Ha annakidején Ön jó munkát végzett, most nyugodt lehet. Vannak erkölcsi elvei, lelkiismerete és tisztességes ember akar lenni."

Ajánlom nekik, hogy gondoljanak vissza arra az időre, amikor megtanították gyermeküket arra, miként kell átmenni az utcán. Miután úgy látták, hogy már tudja ezt, nem mentek el vele mindennap az iskolába, hogy biztosak legyenek arról, nem éri baj őt. Hasonlóképpen fel kell tételezniük, hogy szinte már felnőtté cseperedett fiú, vagy leánygyermekük alkalmazni tudja a múltban kapott képzését jelenlegi tapasztalataira.

Néha segít, ha a szülők visszagondolnak saját serdülőkorukra. Akkor is voltak autók, italok, leányok, fiúk. Ők is kapcsolatba kerültek ezekkel, mégis elég jól megállták helyüket. Miért ne lennének gyermekeik is képesek erre?

Természetesen vannak fiatalok, akik bajba keverednek, néha ugyancsak súlyos bajokba is. Azt hiszem azonban, határozottan kijelenthetem, hogy aki serdülőkorában bajba keveredik, azzal már kiskorában is nehézségek voltak. Talán nem fogták fel ezt világosan szülei annakidején, de a nehézségek már megvoltak.

Olyan nincs, hogy egy egészséges gyermek beteg serdülővé váljék. Mindenki feltételezi, hogy ő ismer ilyen eseteket, én azonban gyanakszom arra, hogy minden ilyen esetben kideríthető egy rejtett tényező. Minden serdülő fiú, aki megvadul, vagy rombolni kezd a gyerekes csínytevést felülmúló fokban, kiskorában valami visszaéléstől, vagy ellenséges viselkedésmódtól szenvedett. Minden fiatal leány, aki igazán lezúllik erkölcsileg, valami káros élményen ment keresztül a családban, s erre való visszahatása mostani viselkedése.

Az aggódó szülők számára azonban szinte lehetetlen nyugodtan fogadni gyermekeik viselkedését. Ebben szerepe van annak is, hogy a mai társadalom félelmetesen festi le a serdülőket. A gondolatátársítási vizsgálatoknál, ha valakinek ezt a szót adják: "ifjúkori", szinte minden esetben ezt csatolja hozzá: "bűnöző". Ezzel az egész társadalom mintegy azt mondja a fiataloknak, hogy elvárja tőlük, hogy "rosszak" legyenek. Ez a gondolkozásmód hatással van a szülőkre is, saját gyermekükről alkotott véleményüket illetően.

Ez a kedvezőtlen gondolkozásmód hatással lehet a fiatalokra is, akik igyekeznek kialakítani sajátmagukat illető elképzelésüket. Az a fiú például, akinek apja erőtlen jellemű, tétlen egyén, nehezen talál magának megfelelő példaképet a férfiasságra. Könnyen tévesen azt hiheti, hogy a felnőtthez illő magatartás a durvaság és erőszak, amit a serdülő bandákban lát. Sok mindenből, amit olvas és hall, feltételezi, hogy a felnőttek ezt a viselkedésmódot várják el tőle.

A szülők még nehezebbé tehetik helyzetüket azáltal, hogy nem tesznek különbséget az egyes viselkedésmódok között, amelyeket nem tartanak kíváncsinak. Nem oly súlyos kihágás, ha valaki elmulaszt borbélyhoz menni, mint ha apja nevét ráhamisítja egy csekkre. A leány, aki rövid szoknyát vásárol, ezzel még nem bizonyította be, hogy marijuanát szív. Mégis néhány szülő azt hiszi, hogy ha gyermeke egy dologban a megszokottól eltérően viselkedik, akkor már minden elveszett.

Gyakran figyelmeztetem a szülőket arra, hogy az a serdülő, aki minden serdülő-divatot követni akar, nem azonos azzal, akiből forradalmár, vagy gonosztevő válik. Csak arról tesz tanúságot, hogy alkalmazkodni akar társaihoz, s úgy akar viselkedni, amint azt társai normálisnak és társadalmilag elfogadhatónak látnak. Amikor majd elérkezik abba a korba, amikor az emberek szürke ruhát viselnek, és aktatáskával járnak, akkor ő is ennek megfelelően fog öltözködni és gondolkodni.

Mindabból, amit eddig mondtam, azt a következtetést vonhatják le, hogy én az engedékenységet és a helyzet elfogadását tanácsolom a szülőknek. Bizonyos mértékig ezt ajánlom. Azt tanácsolom, hogy a kereszt-kérdéseket, bírálgatást, nyűgöskölést korlátozzák

annyira, amennyire csak tehetik. De ez nem minden. A szülőknek kevesebbet kell beszélniük – de többet kell tenniük.

Például amikor a fiú bajba kerül kocsijával, vagy a családi autóval, az apa szinte minden esetben azzal fenyegeti őt, hogy többet nem engedi hajtani. Azonban amikor a fiú kitart társadalomellenes, veszélyes hajtásmódja mellett, az apa ritkán tesz többet a fenyegetőzésnél. Gyakran mondják nekem a fiúk: "Ja, az öregem azt mondja, elveszi tőlem a kocsit, de sose teszi."

A szülők úgylátszik elfelejtik, hogy bizonyos téren hatalmuk van. Addig amíg a fiatal ember anyagilag tőle függ, a szülőnek jogában áll megkövetelnie, hogy engedelmeskedjék azoknak a szabályoknak és korlátozásoknak, amelyeket a szülő ésszerűeknek tart. A szülő megkövetelheti, hogy a szódásüvegeket vegyék le a zongoráról, a lemezjátszót ne bőgessék teljes erővel, és a házat ne szórják tele ruhadarabjaikkal. Azt mondhatják neki: "Ez a mi otthonunk, és nekünk vannak bizonyos jogaink, s elvárhatunk bizonyos viselkedést. Ha oly módon akarsz viselkedni, ami az életet elviselhetetlenné teszi számunkra, akkor vállalj átlást és keress magadnak eleget ahhoz, hogy máshol élhess."

A szülőknek képeseknek kell lenniük erre a kijelentésre – és ezt komolyan kell érteniük. Ha ezt nem teszi meg, állandó kötélhúzás lesz tekintélyüket illetőleg. Sok szülő képtelen érezni és használni tekintélyét. Attól félnek, hogy ha behajtják a szabályokat, az ifjú otthagya a családi otthont, ahelyett, hogy engedelmeskednék. A szülők oly nagyon kívánják, hogy gyermekük befejezze középiskoláját, vagy a kollégiumot, hogy nem mernek feltételeket kötni. A fiatalok tudják ezt, s kihasználják.

Mégis minden szülő, aki ésszerű szabályokat állít fel, elég biztonsággal kijelentheti: "Kövessd a szabályokat, vagy menj máshová." A legtöbb serdülő belátja ennek igazságosságát. Legtöbb serdülő nem akar teljesen önállóvá válni. Meg akarják mutatni, hogy nem fognak megtenni mindent, amit elvárnak tőlük, de ugyanakkor vágyakoznak a családi otthon biztonságára és védelmére után.

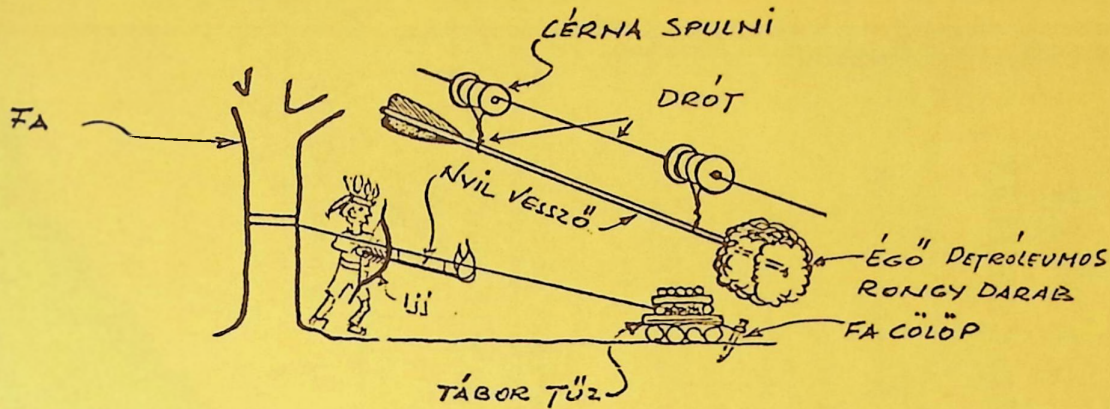
A szülői tekintély gyakorlásában azonban ésszerűeknek kell lennünk, a mai életviszonyoknak megfelelően, és alkalmazkodnunk kell az ifjú életkorához is. Nem sokra megyünk, ha egy 16 éves leánynak megtiltjuk, hogy fesse az ajkát, vagy ha egy 17 éves fiútól megköveteljük, hogy a sötétség beállta előtt térjen haza. Ha szabályaink szigorúbbak, mint a legtöbb családe, akkor lázadásra szítjuk velük a legjobb serdülőt is.

A szülők néha megkérdőjeleznek, hogy miként lehetnek biztosak arról, hogy serdülő gyermekeik nem kerülnek bajba. Azt hiszem a legsúlyosabb bajoknak vannak észrevehető előjelei. Vigyázni kell a szülőnek, ha a serdülő állandóan hazudozik, ha sorozatos büntetéseket kap hanyag hajtás miatt, ha rendszeresen iszik, ha érthetetlenül sok pénze van. Valami baj van azzal aki lop, vagy megszökik hazulról. Az is rossz jel, ha egy serdülő visszavonul szobájába, nem vesz részt a társadalmi életben, hanem csak hanglemezeit játssza, vagy repülőmodellekkel rakja tele szobáját. Baj van, ha az iskolai eredmények hirtelenül leromlanak.

Mindezeknek a jeleknek kiértékelésénél hangsúlyoznom kell, hogy csak akkor fontosak, ha állandósulnak. Egy forgalmi büntetés még nem jelenti, hogy ifjúkori bűnözővé vált a fiú. Ha egy leány egy hétvéget szobájában tölt, még nem kell pszichiáterhez rohanni vele. Ha időnként egy fokkal rosszabb jegyet kap az iskolában, ez még megengedhető.

Összefoglalva: A serdülőknek nagyobb szükségük van a magánéletük tiszteletben tartására mint a felnőtteknek. Érezniük kell, hogy a kötelek lazulnak, de azt is éreztetni kell velük, hogy a szabadság nem egyenlő a szabadossággal. Ha a szülő továbbra is szeretni tudja őket, miközben nagyobb szabadságot ad nekik, tapasztalni fogja, hogy néhány év múlva felnőttként egymás barátságát fogják élvezni.

Indián Módszer

A figyelmet egy indián nyilasra tereljük, aki távolabb, egy fánál áll íjjával. Segítője meggyújtja a nyíl végére erősített petróleumos vattát és az égő nyilat egyenesen a tűz közepébe lövi, ami mindjárt meggyullad. A rajz mutatja a részleteket. Egy cölöpöt a tűz közepén túl ütünk a földbe, mielőtt a tüzet építjük. Ettől a cölöptől vékony, fekete drótot húzunk ki és kifeszítve egy közeli fára kötjük. A drót a fánál a nyilas vállával egyenlő magasságban legyen. Mikor a nyilas segítője meggyújtja a nyilat, a nyilas csak annyira löki meg a nyilat, hogy az egészen a tűz közepéig csússzon. Óvatosnak kell lennünk, hogy a nyíl megálljon a tűzben és így a papírt, vagy szénát meggyújtsa. A drótot el kell vágni, amint a tűz ég.

Világítás

Sokszor kell világítás egy színpad részére, tábor tüzi számokra, vagy utat világítani a táborozóknak. Villanylámpákat lehet használni, de sok táborozó a primitív módot jobban szereti. Ha a tűz-biztonságra figyelemmel vagyunk, az alább mutatott fáklyák sokat emelnek a tábor hangulatán:

ifj RIEDL LÁSZLÓ

Magyaroknak — Magyar szívvvel SZIVESEN AJÁNLJUK

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET

KITÖNÖ

Üst, Baleset-, Betegség-, Családi- és Tanulmánysegély
BIZTOSÍTÁSAIT

Ligonleri Bethlen Otthonunk gyermek- és öreggondozásával együtt.

In the True Spirit of Fraternism

SERVICE WITH SECURITY IS ASSURED

Through the best Life-, Sick Benefit-, Hospitalization-,
Educational- and Family Security Insurances With a Home
For The Aged and Dependent Children in Ligonier, Pa.

THE HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA

3216 New Mexico Avenue, N.W.

Washington, D.C. 20016

HUNGARIAN BOY SCOUTS ASS'N

P.O. Box 68
Garfield, N. J. 07026

Non-profit org.

U.S. postage

paid

Garfield, N.J.

Permit No. 204

Return Postage
Guaranteed

PRINTED MATTER
ADDRESS CORRECTION REQUESTED

VEZETŐK LAPJA

A magyar cserkészvezetők és szülők negyedévi értesítője.

LAPZÁRTA: Január 15
Április 15
Július 15
Október 15

A V. L. következő számába szánt cikkeket és hozzászólásokat
legkésőbb július 15-ig kérjük a következő címre beküldeni:

Rev. John A. Adam, S.J.

Fordham University

Bronx, N.Y. 10458, U.S.A.

A Vezetők Lapja a Magyar Cserkész Szövetség hivatalos lapja.
A cikkek és hozzászólások a szerzőjük álláspontját tükrözik.
A Vezetők Lapjában való közlésük nem jelenti azt, hogy a
Szövetség, vagy a Szerkesztő magáévá tette azokat.